

Képesek példája

Megható találkozót rendeztek a napokban Szikszón, a szociális otthonban. Az ott élő 25 idős gondozottat látogatták meg a hozzátartozók. A legérdekesebb azonban nem is ez volt, hiszen ilyen már rendeztek még egykoron is. A találkozó legérdekesebb eseménye az volt, hogy az otthonban élő Képes házaspár meglátogatta az a pesti ismerősük, aki újságban olvasva gondjukat, néhány éve ismeretlenül segített rajtuk. A Képes házaspár ugyanis eltartási szerződést kötött egy házaspárral, és az kijátszotta őket. A szegény öregek baját megírtuk, valaki Pesten olvasta ezt, és segítségükre sietett. Képes néni és Képes bácsi visszakapta házáat Felsőgagyon, amelyet eltartás fejében átadtak az igényt tartó házaspárnak. De már annyira megszokták a szociális otthont, ahová perük idején kerültek, hogy nem akarják az otthont elhagyni. Házuat cserébe felajánlották a községi tanácsnak, és most ebben az épületben orvosi lakás, valamint rendelő nyílik.

Közlemény

Értesítjük az érdekelteket, hogy a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem miskolci tagozata ez évben is szervez előkészítő felvételi vizsgára, amelyre november 15-ig lehet jelentkezni. Jelentkezési lapok igénylése, felvilágosítás hétköznap (szombat kivételével) délután 3-6 óra között a tagozaton (Kosuth Lajos u. 13. sz. T.: 35-566). Tagozatvezető.

GYERMEKEKNEK

Titkosírás a szabadságharc szolgálatában

Számunkra a titkosírás jelleme, szórakozás. De hogy a katonai, diplomáciai, politikai életben milyen nagy volt a jelentősége, annak nagyon sok írásos bizonyítékunk van. Az Országos Levéltár Rákóczi életéből például több mint kilencvenféle titkos kulcsot őriz; a legtöbbet gondos, szép írással, tussal, vagy színes festékekkel, kartonra festették. Latinul a kulcs „clavis”; ezért ilyen feliratokat találunk:

„Károlyi urammal való clavis”
„Esterházy urammal való clavis”
„Dunántúliakkal való clavis” stb.

A megfejtéshez nélkülözhetetlen kulcsokat szigorúan zár

Régi kerékpárok

A gőzgép tökéletesítése idején szerkesztették a feltalálók az első kerékpárokat. Nagyon megcsodálnánk ma azt az embert, aki az ősi gépek valamelyikén menne végig az utcán. Mert volt olyan, amelynek vázát fából ácsolták, kerekei a székerekre hasonlítottak, a rajta ülő lába pedig a földig ért. A kerékpáros lábával lökte magát előre, mert a gépnek nem volt pedálja, amivel hajtani lehetett volna. Szalagáltak olyan kerékpárok is, amelyeknek volt ugyan láncokereke, pedálja, de az egyik kerek őrési volt, a másik kerek kicsi. És az ülés a nagyobb kerek tetején volt! Nem lehetett könnyű dolog hajtaní. Ma csak a cirkusz porondján szalagálnak ilyen masinákkal.

De a kerékpárt a feltalálók kézzel kézzel adták. Mindenki javított, igazított valamit

alatt tartották, és csak a fejedelm legbizalmasabb emberei használhatták azokat. Beniczky Gáspár naplójából tudjuk, hogy maga Rákóczi is szívesen foglalkozott titkosírással. „Öfelsége a posta vétele után szobájába visszavonulván, magánosan clavisos levelek megfejtésében derekasan munkálkodott.”

Ezt játsszuk:

Forgó számok

A játékosok körbe ülnek, mindenki kap egy számot. A játékező elbeszélésbe kezd,

Természetesen a császári sereg parancsnoksága is titkosírással leveleztek egymással. A portyázó kurucoknak néha sikerült ilyen titkos leveleket elfogniuk, és ezek alapján részben, vagy egészben ki tudták okoskodni a kulcsot. Ilyen megfejtett kulcs is van a levéltárban: „Császári clavis Rabutinna, 1706.”

s közben igyekszik minél több számot említeni. A szám hallatára az illető számjegyek megismerésével felállnak, egyet fordulnak és csak azután ülnek le újra. Ha többjegyű számot említ az elbeszélő, akkor valamennyi érdekeltnek fel kell állnia és meg kell fordulnia a saját tengelye körül. Aki téved, kiáll, vagy zálogot fizet.

Tudod-e...?

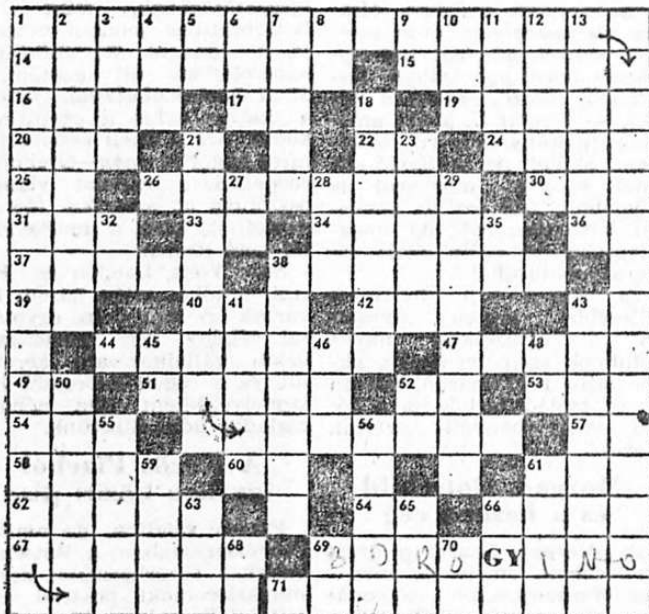
...hogy az alumínium fém előállításának elektromos módját a múlt század nyolcvanas éveiben a francia származású Héroult találta fel. Vele egyidőben az amerikai Hall is kidolgozta ugyanezt az eljárást.

...hogy a csipkekészítés művészete legkorábban Veleceben és környékén fejlődött ki. 1528-ban már csipkemintakönyv jelent meg a lagunák vidékén, amelyet Antonio Tagliente írt „La pompe” címmel.

...hogy az aquincumi romok feltárásakor igen sok üveg-

FEJTÖRŐ

20 éve alakult meg az Egyesült Nemzetek Szervezete

Érettebbé tesz. 13. Fonatba bor. 66. A puskának is van. 68. K. T. 69. A szobába. 70. O. R.
Beküldendő a vízszintes 1., valamint függőleges 1. és 21. sorokban írt megfejtés október 28-ig. A hibátlanul megfejtők között könyvjutalmat sorolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ö, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: Lakosság, — A dolgozók részvételét, kezdeményezését és ellenőrzését.
Könyvjutalmat nyertek: Kárási Dezső Tiszaladány, Sánta Sándor Miskolc, I. ker. Szinva u. 15. sz. id. Haraszt József Szőlőiget. A könyveket postán küldjük el.

bor. 66. A puskának is van. 68. K. T. 69. A szobába. 70. O. R.
Beküldendő a vízszintes 1., valamint függőleges 1. és 21. sorokban írt megfejtés október 28-ig. A hibátlanul megfejtők között könyvjutalmat sorolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ö, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: Lakosság, — A dolgozók részvételét, kezdeményezését és ellenőrzését.
Könyvjutalmat nyertek: Kárási Dezső Tiszaladány, Sánta Sándor Miskolc, I. ker. Szinva u. 15. sz. id. Haraszt József Szőlőiget. A könyveket postán küldjük el.

Hírek

1965. október 24, vasárnap

A Nap kelte 6.15, nyugta 16.41 órakor.
A Hold kelte 5.45, nyugta 16.53 órakor.
Névnapi: Salamon.

1965. október 25, hétfő

A Nap kelte 6.16, nyugta 16.39 órakor.
A Hold kelte 7.02, nyugta 17.15 órakor.
Névnapi: Blanka.

140 éve, 1825. október 25-én született ifjabb Johann Strauss, akit világszerte „keringőkirály” jellel illetnek. Zenészcsalád sarjaként, húsz éves korában önálló zenekart szervezett, amellyel hangversenykörútjait során Európában szerte meghódította a közönséget. Neve összefonódott az osztrák népi zene motívumain alapuló, bőrádású bécsi zene fogalmával. A bécsi keringő ő népszerűsítette hazája határain túl, és neki tulajdonítható, hogy a keringőből az utolsó évszázad legkedveltebb párosánca lett. A keringőzenéből, hangversenydobogóra is alkalmas zenei műfajt teremtetett. Sok indulót, négyest, polkát és számos operettet szerzett. Közülük a Denevér és a Jókai alapszövegére írt Cigánybáró mindmáig népszerű. Műveiben sok a magyar vonatkozás: egy indulója „Eljén a magyart” címet viseli, s Arany János Pázmán lovag című balladája alapján vig-operát szerzett.

— FEUILLARD francia feltaláló olyan „visszapillantó” tükröt szerkesztett, amelynek segítségével a vezető megláthatja, milyen jármű megy az előtte haladó gépkocsi előtt. Így a vezetőnek nincs szüksége arra, hogy erősebben balra tartson, vagy kihajoljon a művelethez.

— Új automata távgépíró központot helyez üzembe október 25-én a posta vezérgazgatósága Miskolcon. Az üzemből helyezés alkalmából a Miskolci Postaigazgatóságon délután 11 órai kezdettel ünnepséget rendeznek.

— A LENINGRÁDI mérnök Devju és Rittm néven két új típusú televíziót szerkesztettek. Az új készülékeknek sok előnyük van: kizárólag felfelvezetőkkel, 34 tranzistorral vannak felszerelve, s a lámpákkal működő készülékekhez képest felannyi áramot fogyasztanak. A Rittm készülék hordozható.

— Alsóvadászon művelődési otthon létesítését tervezik. Az otthon építését jövőre kezdik meg.

— AZ AMSTERDAMI egyetem klinikáján a sebészek érdekes műtétet hajtottak végre egy 70 éves férfin, aki súlyos szívverésben meghalt: kioperálták a szívet, felélesztették és a testen kívül több mint 6 órán keresztül életben tartották. Ez volt az első eset az orvostudomány történetében, hogy egy embert a saját szíve túlélje.

— FRANCIA szakemberek érdekes kerti öntözőberendezést készítettek. Az automata öntözőberendezés abban a percben működni kezd, mielőtt az atmoszféra nedvességtartalma bizonyos fok alá süllyed.

— EGY nyugatnémet higiéniai kutató csoport megállapította, hogy a lakosságnak közel a fele sohasem mos fogat.

— AZ INDIAI fővárosban a rendőrök nem kevesebb, mint 5 ezer kerékpárosnak kiengedték a levegőt a gumijából, mert kerékpárjukon nem volt előírásos világítás. Az Új Delhi rendőrség hatalmas kampanyt indított a forgalom szabályozására.

— A NEMZETKÖZI Vöröskereszt Várnában rendezte meg az egészségügyi filmek nemzetközi szemlét. A népszerű tudományos filmek kategóriájában dr. Kárpáti György „Nem fog fájni” című filmjét aranyéremmel tüntették ki.

— ÉRTÉKES emléletré bukkantak Balatonfüreden. A soproni postaigazgatóság dolgozóinak telefonkábel-fektetés közben a felszín alatt alig 40 centiméterre egy kis kancsóban 130 darab ezüstpénzt találtak. Az előkerült magyar és szlovéniai pénzeket 1235 és 1300 között verték.

— Átvonulási turista szálló épül Tapolcán, a nemrég elkészült autós camping közelében. A szállót még ez évben szeretnék tétő alá hozni, hogy jövőre minél korábban adhasák át rendelkezésükre.

— Gondatlanul vezetett motorkerékpárját Varga József miskolci lakos, és a Szalaszend—Méra közötti útszakaszon elütött egy, vele azonos irányban, az úttest jobb oldali padkáján haladó gyalogost. A gyalogos könnyebb sérülést szenvedett.

— CSINOSÍTJAK Miskolc üdülőhelyeit. A jövő évben többek között rendbe hozzák a lillafüredi sétányokat, támfalakat és a parkoló helyet is bővítik.

— Ricsén, az Új Esztendő Termelőszövetkezet mintegy 450 holdon tervez öntözéses legelőgazdálkodást. A terv valóra váltása minden bizonnyal segíti majd a korszerű állattartás kialakítását.

— MEGÉRETTE a Bükk egyik legritkább, igen értékes és keresett gyógynövénye, az úgynevezett maszlajos nadragulya.

— Tudományos ülést tartanak október 28-án délután fél három órai kezdettel Miskolcon, a Szentpéteri kapui körház kultúrtermében.

— LENGYELORSZÁG sikeresen exportálja kultúráját is. Az utóbbi húsz évben külföldön több mint 2600 lengyel könyvet 60 nyelvre fordítanak le, s külföldi színházakban több mint 60 lengyel drámat mutatnak be. Lengyelország ezenkívül 60 országban, kb. 2800 egész estét betöltő, közép- és keskenyfilmet adott el.

— VÍZVEZETÉKEKÉTEPÍTEK az aggteleki barlangba. A vízvezeték építésének célja: a szépen rendbe hozott, korszerűsített utakat, járdákat mindíg tisztán tarthassák.

— Térzenei hangversenyt ad ma, október 24-én, vasárnap délután fél tizenegy és tizenkettő között a miskolci vasutas fúvószenekar, Bencs Ferenc vezényletével. A térzenét, természetesen csak jó időjárás esetén, a miskolci Szabadság téren tartják meg.

A Magyar Rádió és Televízió miskolci stúdiójának műsora (a 168 méteres hullámhosszon 18-19 óráig)

Vasárnap:
175 éves a magyar hivatásos színjátszás!
Vasárnap délután. Köszöntjük a 20 éves Diósgyőri Munkást! Ríportmüsor.
A sportrovat jelenti.
Hétfő:
Hírek, riportok, tudósítások.
A Cserépkályhagyárban.
Mit intéz a héten?
Virágénekek.
Iskola, család, társadalom: Sok-sok lexikon?
Tanulmányút után.
Ritmusoktól.

NAGY LÁSZLÓ:

Tengeritörők

Izzik a sárga tengeri-tábla tűzpiros hajnali fényben. Jön a szél, jár-ke, izesztő zajt ver a rendek rengetegében.

Jönnék a lányok, jól szaporáznak, fújálnak párafelhöket, szélverte parton cimbalomhangon sürgönydrót sürgeti őket.

Kezükben vessző-kosárban szőlő, kenyérrel ebédre lenne-hintázik, fordul, bő leve csordul, elvérzik tömzsi kis teste.

Levelek ezre, ezerszer ezre, csattogtat sárga seregben. Megjön a lányhad, nagyobb zaj támad, egyszerre húsz tő is reccsen.

Húsz tőnek drága aranybabája vesszőkosárba hanyatlak. Fönn jeges szárnyak, vadludak szállnak, vad rögásuk lehallik.

Miben különböznek?

A Balaton és az esőköpeny?

Az egyik állóvíz, a másik vízálló.

A gonbostú és az autó?

Az autó mondja: tü-tü, de a tü nem mondja: autó-autó.

Egy füzetlap és a búr kalap?

Az egyik irkalap, a másik búr kalap.